

14. januar 2016

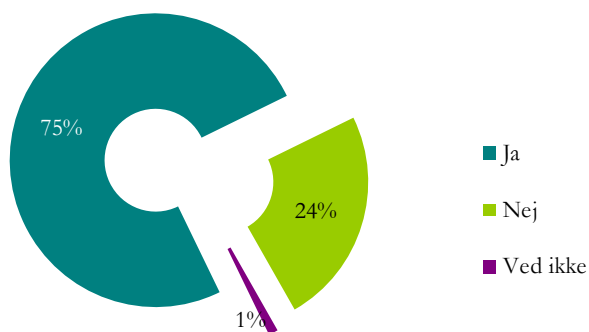
Undersøgelse af lærermangel

Danmarks Lærerforening har i perioden 4. til 13. januar 2016 gennemført en spørgeskemaundersøgelse vedrørende lærermangel og rekrutteringsproblemer i kommunerne. Undersøgelsen er besvaret af foreningens lokale kredse, der har kendskab til den aktuelle situation i kommunerne. Der er svar om 96 kommuner.

Rekrutteringsvanskeligheder

I 3 ud af 4 (75 pct.) af landets kommuner, har der været problemer med at rekruttere læreruddannede til de ledige lærerstillinger i kommunen inden for det seneste år. 24 pct. af kommunerne har ikke oplevet rekrutteringsproblemer. Dette fremgår af figur 1.

Figur 1: "Har der indenfor det seneste år været problemer med at rekruttere læreruddannede til ledige lærerstillinger på kommunens folkeskoler?"

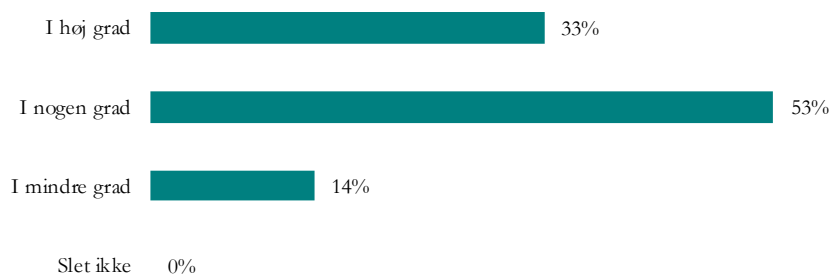

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 96

I de kommuner, hvor der opleves rekrutteringsproblemer, har kredsen svaret på, i hvilket omfang dette er et problem. Som det fremgår af figur 2, mener 33 pct., at rekrutteringsvanskelighederne i høj grad er et problem, 53 pct. mener, det i nogen grad er et problem, og 14 pct. mener, det i mindre grad er et problem. Ingen mener, det slet ikke er et problem.

Figur 2: "I hvilken grad er rekrutteringsvanskelighederne et problem?"

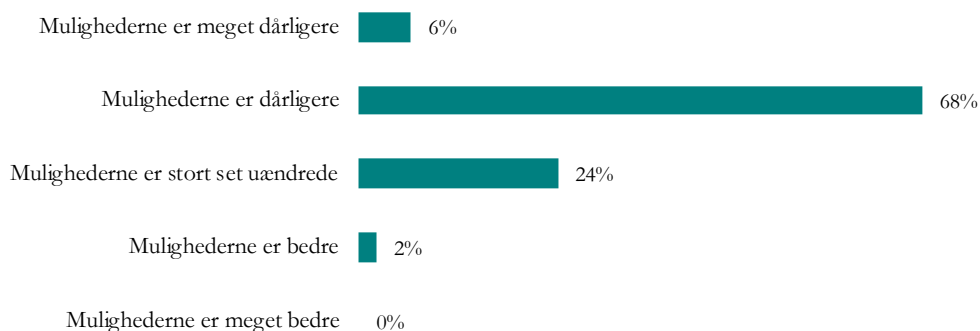
Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 72

Udvikling i læremangel

For alle kommuner er kredsene blevet bedt om at vurdere, hvordan de aktuelle muligheder for at rekruttere lærere til de ledige lærerstillinger i kommunen er sammenlignet med sidste år. Figur 3 viser, at i 74 pct. af kommunerne er mulighederne blevet dårligere. I 23 pct. af kommunerne er mulighederne stort set uændret og i kun 2 pct. af kommunerne (2 kommuner) er mulighederne blevet bedre.

Figur 3: "Hvordan er mulighederne for at rekruttere læreruddannede til de ledige lærerstillingen i kommunen sammenlignet med sidste år?"

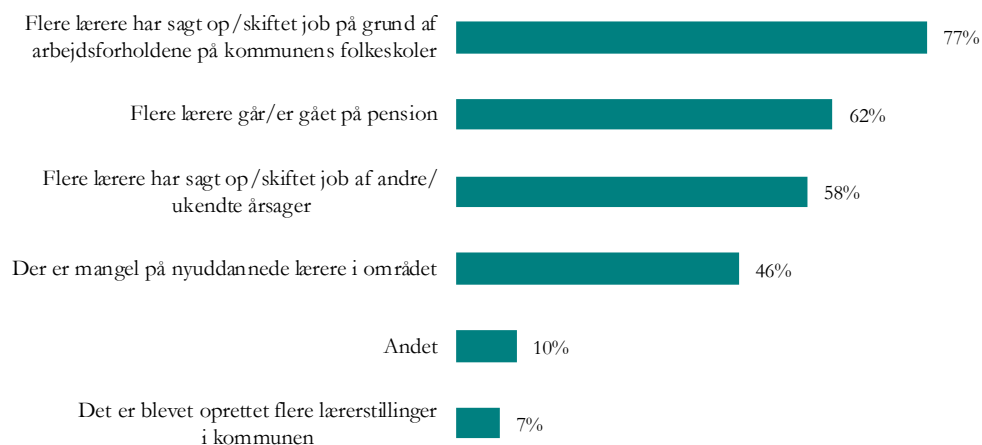

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 96

I de kommuner, hvor kredsene har vurderet, at mulighederne for at rekruttere lærere, er blevet dårligere, har kredsene ligeledes vurderet, hvorfor mulighederne er blevet dårligere. Her lyder vurderingen for 77 pct. af kommunerne, at dette bl.a. skyldes, at flere lærere har sagt op eller skiftet job pga. arbejdsforholdene på kommunens folkeskoler. Derudover vurderes det for 62 pct. af kommunerne, at mulighederne for at rekruttere lærere er blevet dårligere, fordi flere lærere går/er gået på pension. For 58 pct. af kommunerne vurderes det, at det bl.a. skyldes, at flere lærere har sagt op af forskellige/ukendte årsager, og for 46 pct. kommunerne vurderes det, at det bl.a. skyldes, at der er mangel på nyuddannede lærere i området. Se figur 4.

Figur 4: "Hvad er efter kredsens vurdering grunden til, at læremanglen er blevet værre?"

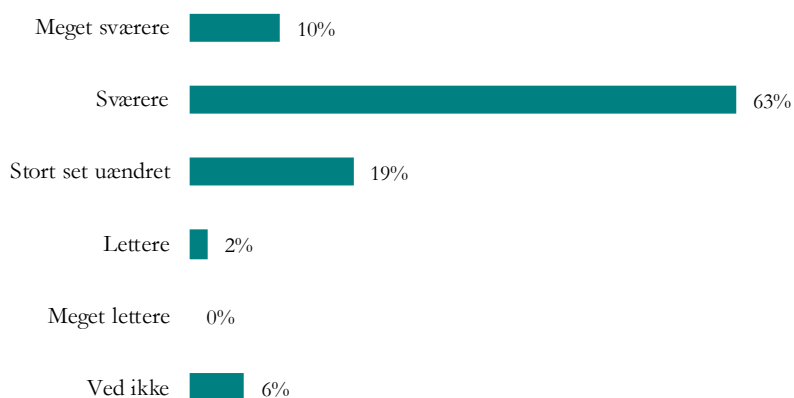

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 7. Det har været muligt at angive flere svar, figuren summer derfor ikke til 100.

Figur 5 viser kredsens forventninger til, hvorvidt det vil blive sværere eller lettere at rekruttere lærere til de ledige stillinger i kommunen i fremtiden. Som det fremgår, forventer 73 pct., at det vil blive sværere at rekruttere lærere i de kommende tre år. 19 pct. forventer, situationen vil være stort set uændret, mens kun 2 pct. forventer, det vil blive lettere.

Figur 5: "Forventer kredsen, at det vil blive sværere eller lettere at rekruttere læreruddannede til ledige lærerstillinger på kommunens folkeskoler i de kommende tre år?"

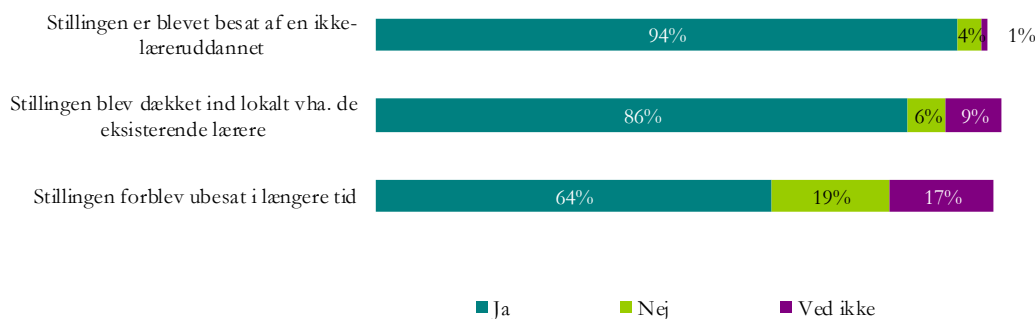
Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 96

Ubesatte stillinger

Kredsene har svaret på, hvad lærermanglen har af konsekvenser på en række parametre. Som det fremgår af figur 6, er der i 94 pct. af kommunerne i tilfælde af lærermangel blevet ansat en ikke-læreruddannet i den ledige lærerstilling. I 86 pct. af kommunerne har man oplevet, at stillingen i tilfælde af lærermangel må dækkes ind lokalt vha. eksisterende lærere. I 64 pct. af kommunerne har man oplevet, at de ledige stillinger har stået ubesat gennem længere tid. For 22 pct. af kommunerne har lærermangel betydet aflyst eller reduceret undervisning for eleverne.

Figur 6: "Har I inden for det seneste år oplevet, at der i tilfælde af problemer med at besætte en lærerstilling på kommunens skoler er sket følgende?"

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 96

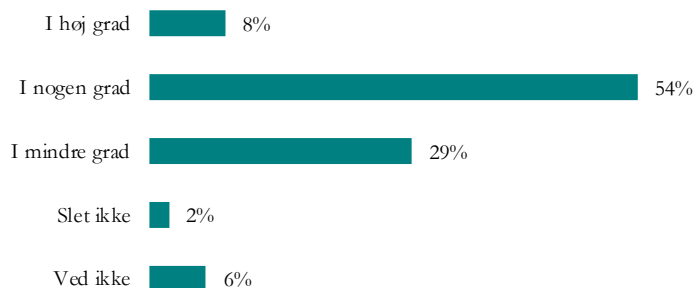
Foreningens lokale kredse har haft mulighed for at beskrive andre konsekvenser, som de oplever som følge af lærermangelen i kommunen. Mange beskriver, at lærermanglen presser lærerne på skolen yderligere, at de må varetage flere opgaver, og at det går ud over det psykiske arbejdsmiljø på skolen. Dette hænger sammen med, at der i stigende grad gøres brug af løse og ikke-uddannede vikarer, som ikke har de samme kompetencer som en uddannet lærer. Vikarerne har brug for mere støtte og vejledning, hvilket har fået et omfang, hvor det mange steder bliver drænende for den faste lærerstab.

Derudover beskriver flere kredse, at mangel på lærere og ansøgere til de ledige stillinger går udover kompetencedækningen, og der er mange lærere, der underviser i fag, de ikke er uddannede i eller, at man må ansætte lærere, der ikke har den rette faglige profil til stillingen. Kredsene beskriver endda, at de har måtte (gen)ansætte pensionerede lærere, for at udfylde ubesatte stillinger. Mange mener ligeledes at lærermanglen alt i alt betyder at kvaliteten i undervisningen falder.

Kompetencedækning

I 62 pct. af landets kommuner har man i nogen eller høj grad problemer med at sikre kompetencedækningen. Med kompetencedækning menes der, at lærere har undervisningskompetence i de fag, de underviser i, dvs. har haft det pågældende fag som linjefag på læreruddannelsen eller fx har en efter/videreuddannelse i faget. I 29 pct. af kommunerne er der i mindre grad problemer med at sikre kompetencedækningen, og i kun 2 pct. er der slet ikke problemer.

Figur 7: "Er der i kommunen problemer med at sikre kompetencedækningen?"

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2016

Note: n= 96

Table 1: Kommuneoversigt over lærermangel (kommuner der har oplevet rekrutteringsvanskeligheder i det sidste år)

Kommune	Gradvurdering af rekrutteringsproblemet
Egedal kommune	I høj grad
Fanø kommune	I høj grad
Faxe kommune	I høj grad
Fredensborg kommune	I høj grad
Gladsaxe kommune	I høj grad
Greve kommune	I høj grad
Gribskov kommune	I høj grad
Halsnæs kommune	I høj grad
Kalundborg kommune	I høj grad
Køge kommune	I høj grad
Odense kommune	I høj grad
Randers kommune	I høj grad
Ringkøbing-Skjern Kommune	I høj grad
Ringsted kommune	I høj grad
Slagelse kommune	I høj grad
Sorø kommune	I høj grad
Stevns kommune	I høj grad
Sønderborg kommune	I høj grad
Tønder kommune	I høj grad
Tårnby kommune	I høj grad
Vallensbæk kommune	I høj grad
Varde kommune	I høj grad
Vejen kommune	I høj grad
Vejle kommune	I høj grad
Albertslund kommune	I nogen grad
Billund kommune	I nogen grad
Esbjerg kommune	I nogen grad
Favrskov kommune	I nogen grad
Fredericia kommune	I nogen grad
Frederiksberg kommune	I nogen grad

Frederikssund kommune	I nogen grad
Furesø kommune	I nogen grad
Gentofte kommune	I nogen grad
Glostrup kommune	I nogen grad
Haderslev kommune	I nogen grad
Hedensted kommune	I nogen grad
Helsingør kommune	I nogen grad
Herning kommune	I nogen grad
Hillerød kommune	I nogen grad
Holbæk kommune	I nogen grad
Holstebro kommune	I nogen grad
Høje-Taastrup kommune	I nogen grad
Hørsholm kommune	I nogen grad
Ikast-Brande kommune	I nogen grad
Ishøj kommune	I nogen grad
Jammerbugt kommune	I nogen grad
Kolding kommune	I nogen grad
Københavns kommune	I nogen grad
Langeland kommune	I nogen grad
Lejre kommune	I nogen grad
Lolland kommune	I nogen grad
Middelfart kommune	I nogen grad
Norddjurs kommune	I nogen grad
Nyborg kommune	I nogen grad
Næstved kommune	I nogen grad
Odsherred kommune	I nogen grad
Roskilde kommune	I nogen grad
Rudersdal kommune	I nogen grad
Solrød kommune	I nogen grad
Svendborg kommune	I nogen grad
Thisted kommune	I nogen grad
Aabenraa kommune	I nogen grad
Allerød kommune	I mindre grad
Ballerup kommune	I mindre grad
Brønderslev kommune	I mindre grad
Guldborgsund kommune	I mindre grad
Herlev kommune	I mindre grad
Horsens kommune	I mindre grad
Rødovre kommune	I mindre grad
Syddjurs kommune	I mindre grad
Vesthimmerlands kommune	I mindre grad
Viborg kommune	I mindre grad

Kilde: Danmarks Lærereforening, januar 2015

Note: n=73

Tabel 2: Kommuneoversigt over kommuner der ikke oplever rekrutteringsproblemer

Kommune

Assens kommune
Bornholm kommune
Brøndby kommune
Dragør kommune
Frederikshavn kommune
Faaborg-Midtfyn kommune
Hjørring kommune
Hvidovre kommune
Kerteminde kommune
Lemvig kommune
Mariagerfjord kommune
Morsø kommune
Nordfyns kommune
Odder kommune
Rebild kommune
Samsø kommune
Silkeborg kommune
Skanderborg kommune
Skive kommune
Struer kommune
Ærø kommune
Aalborg kommune
Århus kommune

Kilde: Danmarks Lærerforening, januar 2015

Note: n=23 N= Der er ikke svar fra Læsø og Vordingborg kommune. Lyngby-Taarbæk har svaret 'ved ikke'

Fakta om undersøgelsen

Danmarks Lærerforenings lokale lærerkredse har besvaret et spørgeskema om rekruttering af læreruddannede til de ledige stillinger i kommunen i perioden d. 4. til 13. januar 2016 for de kommuner, som kredsen har ansvaret for og lokalt kendskab til. Der er svar vedrørende 96 af de 98 kommuner, hvilket giver en svarprocent på 98 pct.

Ved hver figur i notatet er angivet et "n", som oplyser, hvor mange der har besvaret pågældende spørgsmål. Da figurene viser afrundede tal, kan der være tilfælde, hvor de viste procenter ikke summer til nøjagtigt 100 pct.